

Ehadiyet ve Samediyet Mühürleri

Fatih Akyüz: “Her bir zihayatta biri ehadiyet sikkesi, diğeri samediyet turrası bulunuyor.”1 22. Sözde geçen bu cümle gibi pek çok yerde de bu iki isim beraber zikrediliyor. Bunun hikmeti nedir?

Nasıl ki, güneşin şeffaf şeylerdeki yansıması iki şeyi birden gösteriyor:

1- Bu yansımalar sadece bir olan güneşe aittir.

2- Bu yansımaları güneşten başka hiçbir ışık kaynağı vermeye güç yetiremez.

Biz her bir canlıda, esasen her bir mevcutta ilk bakışta iki önemli mühür görmekteyiz:

1- Ehadiyet sikkesi: Allah’ın birliğinin mevcudat aynasında okunduğu her bir satırdır.

2- Samediyet turrası: Allah’ın hiçbir şeye muhtaç olmayışının yine mevcudat aynasında okunduğu her bir satırdır.

Yani Allah (cc) “bir olduğunu” ve “hiçbir şeye muhtaç olmadığını” yarattığı her bir varlık diliyle akıl sahiplerine göstermiştir.

Başka bir ifadeyle, canlı cansız varlıkların tamamı, Allah’ın bir oluşunu ve hiçbir şeye muhtaç olmayışını okutan satırlardan ibarettir.

Bir diğer ifadeyle, her bir mevcut iki şey söylüyor:

1- Ehadiyet sikkesi: Ben bir tek Yaratıcı’nın kudretinin eseriyim. Nitekim beni diğer bütün mevcudata karşı ortak özelliklerde bir, farklı özelliklerde müstakil ve özel yaratmıştır. Yani emsalimle benzer özellikler taşıyorum. Demek beni yaratan ile emsalimi yaratan aynı Yaratıcıdır.

2- Samediyet turrası: Beni o Yaratıcımdan başka hiçbir şey, hiçbir güç, hiçbir kudret yaratmaya güç yetiremez. Bu, beni diğer bütün mevcudata karşı orijinal yarattığından, yani benim emsalim olmakla beraber, hiçbir mevcudun kopyası olmayışından anlaşılıyor. Yani, Çok emsalimin içinde ben özelim; ben hiçbir emsalimin kopyası veya tıpkı baskısı değilim. Ve beni bu evsafı tek Yaratıcımdan

başka hiçbir kudret yaratamaz. Beni bu vasıflarla yaratan Yaratıcı ancak bütün kâinatı yaratan tek Yaratıcı olabilir.

Dipnot:

1- Bediüzzaman, Sözler, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul, 2004, s. 474.